

Nr 174*Utlåtande i anledning av motion angående supplementärt vederlag till vissa landsfiskaler.*

(5:e avd.)

I motionen II: 60 av herr *Dickson* har hemställts att riksdagen måtte besluta 1. att till de landsfiskaler som i samband med organisatoriska modifieringar år 1941 överfördes till indragningsstat respektive övergångsstat skall utbetalas det supplementära vederlag som må tillkomma dem, 2. att därest yrkandet under 1. icke skulle bifallas ifrågavarande landsfiskaler måtte tillerkännas den gottgörelse som av billighetsskäl må anses böra tillkomma dem.

Utskottet har i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttranden över motionen från statens avtalsverk och statens personalpensionsverk.

Statens avtalsverk har inskränkt sitt uttalande till att avse endast sådana landsfiskaler på indragnings- och övergångsstat som omfattas av gällande kollektivavtal och dessutom endast såvitt gäller i motionen avsedda förmåner för tid efter den 31 december 1965. Avtalsverket har anfört följande.

Fr. o. m. den 1 januari 1966 gäller för bl. a. innehavare av statlig ordinarie tjänst allmänt avlöningsavtal för statliga och vissa andra tjänstemän (AST) samt allmänt tjänsteförteckningsavtal beträffande statliga och vissa andra tjänster (ATF). AST och ATF omfattar inte tjänstemän som vid avtalens ikraftträdande var uppförda på indragnings- eller övergångsstat utan tjänstgöringsskyldighet.

AST och ATF är s. k. normallöneavtal, varigenom i princip samtliga löneförmåner för tjänstemän som omfattas av avtalen är reglerade. Detta innebär att förmåner utöver dem som anges i avtalen inte kan utges annat än om avtalen medger det.

AST och ATF medger inte att arbetsgivaren utger sådana förmåner som avses i motionen. Beträffande sådana ordinarie landsfiskaler på indragnings- eller övergångsstat, som är tjänstgöringsskyldiga och sålunda omfattas av AST och ATF, torde därför ett utgivande av de i motionen avsedda förmåner vara oförenligt med dessa avtal.

På grund av det ovan sagda får avtalsverket, såvitt nu är i fråga, avstyrka bifall till motionen.

Statens personalpensionsverk har anfört följande.

Det har vid olika tillfällen tidigare i samband med framställningar från landsfiskaler på indragningsstat konstaterats att dessa uppburit de förmåner, vartill de haft rätt enligt av Kungl. Maj:t och riksdagen i laglig ordning fattade beslut. Vad som i motionen under de olika punkterna sägs om att det skulle föreligga en abstrakt »rätt» till förmåner för innehavare av landsfiskalstjänst av en storleksordning som överstiger den som av statsmakterna fastställdes för indragningsstaten 1941 är ej av beskaffenhet att kunna anföras som rättsligt grundade skäl för en omprövning av den då intagna ståndpunkten.

Oaktat att icke någon på meddelade bestämmelser grundad rätt därtill kunde åberopas, tillerkändes ifrågavarande landsfiskaler — som motionären under punkt 13 i motionen påpekar — genom beslut år 1949 viss förbättring bestående i att lönen höjdes till det belopp, vartill pension jämte rörligt tillägg efter omreglering enligt 1947 års grunder skulle uppgå. De på angivna sätt beräknade förmånsbeloppen har sedermera förhöjts i samma takt som gällt för förhöjningar å statliga pensioner. Med hänsyn härtill synes det nu ej heller böra ifrågakomma att av billighetsskäl bereda landsfiskalerna å indragningsstat ytterligare förbättringar.

Statens personalpensionsverk vill erinra om att den i motionen berörda frågeställningen ej har någon betydelse för landsfiskaler å övergångsstat, enär den som föres på övergångsstat är skyldig att tjänstgöra å annan tjänst inom statsverket och därvid är berättigad att uppbära med den tjänsten förenade avlöningsförmåner.

Utskottet. Statens personalpensionsverk har i sitt remissyttrande framhållit att det vid olika tillfällen i samband med framställningar från landsfiskaler på indragningsstat konstaterats att dessa uppburit de förmåner vartill de haft rätt enligt av Kungl. Maj:t och riksdagen i laglig ordning fattade beslut. Vid sådant förhållande och då det enligt utskottets mening inte kan komma i fråga att nu från grunden omreglera i motionen avsedda landsfiskalers förmåner bör motionsyrkandet under 1. inte föranleda någon riksdagens vidare åtgärd.

Beträffande motionsyrkandet under 2. får utskottet erinra om att 1947 års allmänna tjänste- och familjepensionsreglering även omfattade personal som tidigare avförts från aktiv stat. Pensioner beviljade enligt tidigare bestämmelser omreglerades att i fortsättningen utgå efter enhetliga grunder. Sedermera befanns det att den pensionshöjning som för vissa dåvarande landsfiskaler på indragningsstat i sinom tid skulle komma att följa av grunderna för nämnda omreglering blev så betydande, att det kunde uppkomma fall då den väntade pensionen blev större än avlöningen på indragningsstat. Till följd härav tillerkände 1949 års riksdag ifrågavarande landsfiskaler viss förbättring av deras löneförmåner. Lönen höjdes till det belopp vartill pension jämte rörligt tillägg efter omreglering enligt 1947 års grunder skulle uppgå. Någon anledning att av billighetsskäl eller andra skäl ånyo bereda ifrågavarande landsfiskaler särskilda förmåner föreligger inte. Utskottet avstyrker därför yrkandet härom.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet

1. att yrkandet under 1. i motionen II: 60 icke föranleder någon riksdagens åtgärd,
2. att riksdagen avslår yrkandet under 2. i motionen II: 60.

Stockholm den 19 november 1968

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström (s), Axel Andersson (fp), Ivar Johansson (cp), Fritz Persson (s), Rikard Svensson (s), fru Wallentheim (s), herrar Kaijser (h), Nyman (fp), Mårtensson (s), Bertil Petersson (s), Ottosson (h), Herbert Larsson (s), Rönnerberg (s), Strandberg (h) och Johan Olsson (cp) samt

från andra kammaren: herrar Bohman (h), Karlsson i Olofström (s), Blidfors (s), Ståhl (fp), Almgren (s), Mellqvist (s), fru Lewén-Eliasson (s), herrar Nihlfors (fp), Mattsson (cp), fröken Olsson (s), herrar Gustafsson i Skellefteå (fp), Lindholm (s), Cassel (h), Fagerlund (s) och Sjönell (cp).